

Není v zákoně opory pro názor, že by přejímací kurs se byl musil řídit denním obchodním kursem. Tím, že zákon vyhradil určení kursu devisové ústředně, nechtěl říci, že má platiti pohyblivý kurs, jež tato ústředna určovala pro obchodování s cizími valutami dle skutečného stavu trhu, nýbrž že přejímací cenu určí devisová ústředna podle své vůle. Zákonem byl obyvatelstvu uložen povinný prodej cizích valut za cenu určenou státem. Kdyby byl zákon chtěl stanoviti kupní cenou denní obchodní obecnou cenu, patrnou z kursovního lístku, byl by se vyjádřil zcela jinak. Žalobce nemůže se dovolávati toho, že devisová ústředna mu vyplatila denní kurs 33.50 Kč za 1.000 dolarů odvedených 16. října 1919, neboť nevyvrátil tvrzení žalované strany, že devisová ústředna nebyla si tehdy vědoma, že jde o valuty nabídnuté ke koupi dle zákona čís. 143/1919. Že si toho nebyla vědoma, plyne z vlastního přednesu žalobcova, neboť ač nabídnul ke koupi 2.000 dolarů a odvedl 16. října 1.000 dolarů, byl přece v prosinci upomenut o celých 2.000 dolarů. Žalobní nárok byl odvolacím soudem právem zamítnut.

Čís. 6115.

Při posuzování, zda jest dovolání vzhledem k §u 502, třetí odstavec, c. ř. s. přípustno, lze přihlížeti jen k tomu předmětu sporu, jež strana vznáší k rozhodnutí na třetí stolici.

(Rozh. ze dne 10. června 1926, Rv I 32/26.)

V řízení o žalobě o náhradu škody odmítl Nejvyšší soud dovolání obou stran.

Důvody:

Obě strany napadají rozsudek soudu odvolacího z dovolacích důvodů §u 503 čís. 2 až 4 c. ř. s., žalovaný potud, pokud byl odsouzen zaplatiti žalobci 1.620 Kč 50 h s přísl., žalobce pak potud, pokud mu soudem odvolacím nebyla přiznána částka 3.241 Kč s přísl., nýbrž jen její polovice tedy 1.620 Kč 50 h s přísl. Za tohoto stavu věci jest se především zabývati otázkou přípustnosti dovolání stran. Podle spisů omezil žalobce v první stolici své původní žádání o přisouzení 20.000 Kč bolestného, 1.520 Kč za léčení, 33 Kč za věcnou škodu, 300 Kč za ušlý výdělek a 30.000 Kč za zmenšenou výdělečnou schopnost na 10.000 Kč bolestného, 1.208 Kč za léčení a 33 Kč za věcnou škodu. Ostatních nároků se vzdal. Soud první stolice stanovil škodu žalobci z úrazu vzniklou na 2.000 Kč bolestného, 1.208 Kč za léčení a 33 Kč za věcnou škodu, celkem tedy 3.241 Kč. Z toho přisoudil žalobci jen polovici 1.620 Kč 50 h, došed k přesvědčení, že na úrazu mají obě strany vinu stejným dílem. Ohledně dále požadovaných 9.620 Kč 50 h s přísl. byla žaloba soudem první stolice zamítnuta. Z tohoto rozsudku odvolaly se obě strany a vedlejší intervenientka žalobcova. Žalobce a vedlejší jeho intervenientka uznali v odvolání bolestné, v první stolici požadované částkou 10.000 Kč,

přiměřené penízem 5.000 Kč a domáhali se v odvolání toho, by bylo žalobci přiznáno celkem 6241 Kč, totiž na bolestném 5.000 Kč, léčebné 1.208 Kč a věcná škoda 33 Kč, poněvadž na úrazu viny nemá. Za tohoto stavu věci byl předmět sporu, o němž soud odvolací k odvolání žalobce a vedlejší intervenientky rozhodoval, snížen na 4.620 Kč 50 h s přísl., ježto částka 1.620 Kč 50 h žalobci soudem první stolice již byla přiznána. Žalovaný domáhal se v řízení odvolacím toho, by byla žaloba zamítnuta také ohledně částky 1.620 Kč 50 h s přísl., přisouzené žalobci soudem první stolice, poněvadž dle jeho mínění nezavinil úrazu žalobce. Soud odvolací nevyhověl žádnému z těchto odvolání a rozsudek soudu první stolice v plném znění potvrdil. Tím staly se přisudek 1.620 Kč 50 h s přísl. žalobci jakož i zamítnutí žaloby ohledně částky 1.620 Kč 50 h s přísl. právoplatným, poněvadž šlo o částky pod 2.000 Kč (§ 502 třetí odstavec c. ř. s.). Proti tomuto rozsudku soudu odvolacího podaly zase obě strany dovolání, vedlejší intervenientka žalobcova dovolání nepodala. Žalobce dle obsahu dovolání a dovolacího návrhu spokojuje se s bolestným, nižšími soudy souhlasně na 2.000 Kč stanoveným, a domáhá se kromě 1.620 Kč 50 h s přísl. nižšími soudy souhlasně mu přiznaných ještě přisouzení dalších 1.620 Kč 50 h s přísl. jakožto druhé polovice škody stanovené nižšími soudy souhlasně na 3.241 Kč s přísl. Žalovaný navrhuje v dovolání, jak již v řízení odvolacím učinil, aby žaloba byla zamítnuta také ohledně částky 1.620 Kč 50 h s přísl., přiznané žalobci souhlasnými rozsudky nižších soudů. Za tohoto stavu nedosahuje peníz, o kterém soud dovolací má rozhodovati, v žádném případě 2.000 Kč a jeví se proto dovolání obou stran po rozumu §u 502 odst. 3 c. ř. s. nepřipustným. Dovolání žalovaného jest nepřipustné, protože již částka, o níž k jeho odvolání soud odvolací rozhodoval, nepřesahovala 2.000 Kč. Když pak odvolání žalovaného ohledně této částky soudem druhé stolice bylo zamítnuto, jde u něho beze sporu o potvrzující rozsudek soudu odvolacího, při kterém hodnota předmětu sporu, o němž soud odvolací k jeho odvolání rozhodoval, nepřevyšuje 2.000 Kč. Pokud jde o žalobcovo dovolání, nesejde na tom, že hodnota předmětu sporu, o němž soud odvolací k odvolání jeho a jeho vedlejší intervenientky rozhodoval, převyšovala 2.000 Kč, neboť rozhodnutím nižších soudů byl původní nárok žalobcův procesuelně rozštěpen na dvě částky, z nichž každá jest samostatnou základnou pro posuzování otázky přípustnosti dovolání. Účelem předpisu §u 502 třetí odstavec c. ř. s. jest zabrániti, by se strany nedožadovaly rozhodnutí Nejvyššího soudu o věci v nižších stolicích souhlasně rozsouzené a 2.000 Kč nepřevyšující. Lze proto v takových případech přihlížeti jen k tomu předmětu sporu, jež ta která strana vznáší k rozhodnutí na třetí stolicí. (V tomto směru ustálila se judikatura Nejvyššího soudu v četných rozhodnutích, z nichž uveřejněno na příklad rozhodnutí čis. 4098 sb. n. s.). Když se žalobce v dovolání spokojil s bolestným 2.000 Kč, klesl tím předmět sporu, o němž by k jeho dovolání soud dovolací měl rozhodovati, na 1.620 Kč 50 h s přísl., tedy pod 2.000 Kč a tím stalo se jeho dovolání ze souhlasných rozhodnutí nižších soudů ohledně této částky ve smyslu §u 502 třetí odstavec c. ř. s. nepřipustným a bylo je rovněž odmítnouti.